

Prædiken til 2. Juledag

Matt. 10,32-42

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus:

Jesus sagde: »Enhver, som kendes ved mig over for mennesker, vil jeg også kendes ved over for min fader, som er i himlene. Men den, der fornægter mig over for mennesker, vil jeg også fornægte over for min fader, som er i himlene. Tro ikke, at jeg er kommet for at bringe fred på jorden. Jeg er ikke kommet for at bringe fred, men sværd. Jeg er kommet for at sætte splid mellem en mand og hans far, en datter og hendes mor, en svigerdatter og hendes svigermor, og en mand får sine husfolk til fjender. Den, der elsker far eller mor mere end mig, er mig ikke værd, og den, der elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd. Og den, der ikke tager sit kors op og følger mig, er mig ikke værd. Den, der har reddet sit liv, skal miste det, og den, der har mistet sit liv på grund af mig, skal redde det. Den, der tager imod jer, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som har udsendt mig. Den, der tager imod en profet, fordi det er en profet, skal få løn som en profet, og den, der tager imod en retfærdig, fordi det er en retfærdig, skal få løn som en retfærdig. Og den, der giver en af disse små blot et bæger koldt vand at drikke, fordi det er en discipel, sandelig siger jeg jer: Han skal ikke gå glip af sin løn.«

Matthæusevangeliet 10,32-42

Det er hårde ord vi hører i dag. Evindeligt hårde ord. Vor Herre siger, at han ikke er kommet med fred, men med sværd. Han vil ikke freden, han vil lydigheden frem for alt, om den så skal bringe spot, spe og død med sig. Slut med den hjemlige danske julehygge, nu er det sværdet, lydigheden og kampen det gælder.

På en måde kan det godt virke helt malplaceret. For vi er jo ikke helt færdige med at julehygge endnu. Og nytårsaftnen er også lige om hjørnet, og dér skal vi også hygge. Men måske ligger denne tekst her for at antyde, at Gud netop ikke er entydig. Allerbedst som man tror, det drejer sig om det lille barn i krybben, så får vi serveret sådan en tekst her: vi skal ikke mene, at vi har fået helt hold på ham!

Men hvad skal vi så mene? Hvad skal vi mene om den radikale lydighed han taler om? Hvad skal vi mene om dét, at vi ikke kan få lov til bare at være lidt konfliktsky – bare sådan for at holde husfredens skyld? Især i disse dage, hvor vi har været sammen med familien i længere tid i træk, hvilket vel som oftest er en prøvelse, som kun kan bestås ved at lægge låg på konflikterne, og se igennem fingre med hinandens særheder, og på den måde holde julefreden.

Men her i teksten er konfliktskyhed en by i Rusland. Den er ikke eksisterende. Og det er måske slet ikke så dårligt at blive mindet om konflikten versus freden. Og da slet ikke hvis freden bare er en 'skin-fred', en fred der kunne bunde i, at man ønsker at holde husfreden. Fx her i den stressede tid op til jul, hvor man

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 802, 125 årgang
December 2023
ISSN 0901-2214

måske har oplevet børn ligge på gulvet i Bilka og skringe fordi de vil have slik, og mor så stikker dem en slikkepind. Eller hvis manden ikke hjælper med juleindkøb og rengøring, og konen bare bider det i sig. Eller konen der hundser rundt med manden for at alt skal nås til jul, og manden bare finder sig i det. Eller familien der er samlet og udmærket ved hvilke emner der ikke skal snakkes om – *det taler vi ikke om* – fordi man hellere vil forsøge at tie det ihjel, end at tage opgøret – for husfredens skyld.

Men det er jo ikke fred! Det er jo et minefelt som man bevæger sig rundt i, konstant på vagt, konstant i fare for at det hele pludselig sprænger i luften. Roen og freden er skrøbelig og alt for dyrt købt, fordi vi bruger så uendelig mange kræfter på at bevare freden. Men spørgsmålet er bare, om den er så meget værd at bevare? Spørgsmålet er, om det var bedre at lade konfliktskyheden være en by i Rusland og så få rensset luften i stedet? Dermed selvfølgelig ikke sagt at man skal strides for enhver pris, og skælde ud over ingenting. En strid skal have sin berettigelse, og kan sagtens tages i et pænt tonefald.

Så Vor Herre slår i dag på ingen måde til lyd for konfliktskyheden. Men der er mere og andet, der slår hårdt i hans ord til i dag: Selv om vi her anden juledag måske er ved at være lidt trætte af hele den pukkelryggede, så er ét alligevel, at han siger, at vi skal elske Ham mere end vores far og mor – det kan måske til nød lige gå an. Men at han siger, at vi skal elske Ham højere end vores børn! Det er ikke alene hårde ord, det er nok nærmest ord, vi på ingen måde har lyst til at opfylde! Som om nogen eller noget skulle have krav på en større kærlighed end den, vi giver vores børn.

Men måske er det dét, vi skal høre; at dét vi skal elske, ikke skal være vores eget, men Guds. Det er evangeliet, ikke vores egne principper, traditioner, holdninger, vi skal holde fast ved. Her er blod kun tykkere end vand, når vi taler om, at Jesus er vores bror, og Gud vores far. For først og størst skal vi

elske Gud, og lige med det bud står dét, at vi skal elske vores næste uanset farve og form. Altså: Vi skal have det samme sind over for vores egne børn som over for din nabos barn, eller barnet nede på flygtningecenteret, eller på værestedet for umulige unge. Vi skal have det samme sind over for vores egne forældre som over for den gamle demente dame på plejehjemmet, som over for den gamle bitre mand på bænken på torvet, som over for det post-traumatiserede ægtepar i det sociale boligbyggeri.

Dét er det vigtigste. Det er dét de i teksterne lader sig håne for. Det er det, de dør for: Esajas kæmper for, holder fast ved ikke sit, men dét at hjælpe den trætte. Det er dét han spottes for. Og det er det han bliver ved med på trods af spyt og slag. Og Stefanus kæmper for, holder fast ved ikke sit, men dét at gøre store undere og tegn blandt folket, han viser stor visdom og ånd. Det er det, han slæbes for retten for, det er det han stenes for, dræbes for. Selv til det sidste er det forbønnen der fylder ham, ikke fordommelsen: Herre, tilregn dem ikke denne synd.

Det kan vi ikke. Det ved vi. Det ved Gud. Men det syndige ligger ikke i ikke at kunne formå dette til fulde. Det syndige ligger nok mere i at være konfliktsky, ikke turde tage konflikten op med dem, der undertrykker, dem der gør ondt mod *én af disse Vor Herres mindste små*? Læne sig tilbage og holde husfreden, eller freden i byen eller i samfundet. Ikke tage konflikten op med ens overordnede af frygt for at miste sit job, sin position. Ikke kæmpe for den svage fordi man kan risikere sit eget liv. Dét er det syndige. Det er sandheden. Og som Kaj Munk har sagt: *Sandheden er ikke for sarte folk. Sarte folk skal ha' sofa.*

Og det bringer mig til det tredje, der slår hårdt i hans ord til i dag (i denne prædiken er det det sidste, men i teksten er der utallige sværdslag). Det er det med at elske mere. *Den, der elsker nogen mere end mig, er mig ikke værd.* Det lyder jo helt ukristeligt. Skal vi gøre os fortjent til Vor Herres kærlighed: hvis vi ikke elsker ham så og så meget, så elsker

han ikke os? Det lyder jo nærmest som gerningsretfærdighed.

Måske har det igen at gøre med konfliktskyheden. Med det at tage kampen, striden op. Denne gang ikke ude i verden, ude blandt familien, vennerne, kollegaer. Denne gang er det inde i os selv. Hvem tror vi, er skaberen i vores liv? Gud eller os selv. Hvem tror vi mest på: os selv eller Gud, når vi planlægger vores karriere, CV og privatliv, så vi er sikre på at komme derhen hvor vi vil. Så vi får det liv, vi har planlagt som det bedste for os. Tror vi, at det kun er os, der kan sørge for det gode liv for os? Og tror vi, at det gode liv kun kan indeholde det, vi kender til og det vi synes om?

Og hvad hvis omstændighederne gør, at livet fører os et helt andet sted hen, end vi havde planlagt det? Eller hvis vi undervejs i vores sirligt tilrettelagte liv kommer i tvivl om målet, om vejen, om meningen, om vores eget værd? Eller hvad hvis vi kom derhen, hvor vi havde planlagt vi skulle, alt gik efter planen, og det så viste sig at være en blindgyde?

Hvis man har været dér – der hvor de store spørgsmål bliver stillet – det man før i tiden nok ville kalde at stå ansigt til ansigt med sin Gud og skaber – har man været der, eller bare i nærheden, så ved man, at her hjælper ingen kære mor – eller far, søn, datter for den sags skyld. Her hjælper kun troen på, at der bag ved alting, bagved det mørke man stirrer lige lukt ind i, og som truer med at tage livet af alting, at der bagved dette er et par levende hænder der griber én når man falder. De hænder der viste sig julenat. Når vi tager konflikten op af os selv, går vores liv efter i sømmene, hvem tror vi så på, hvem regner vi med?

Vor Herre bringer sværdet, men ikke for at hugge os ned og slå os ihjel. Han bringer sværdet for at demaskere og afsløre alt det falske og forløjede. Dette er i første omgang til dom over os og vores liv – men i næste og sidste og evige omgang altid til velsig-

nelse for os og vores liv, fordi vi derefter får lov til at være den, vi i virkeligheden er. AMEN

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd. Du, som var, er og bliver en sand tre-enig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. AMEN

Vicky Lützen Popp Fredslund

Sognepræst i Rind-Kollund Pastorat, Herning Søndre Provsti

Salmer (Den Danske Salmebog):

123: Her kommer, Jesus, dine små

115: Lad det klinge

111: Hør, hvor englesangen toner

122: Den yndigste rose er funden

458, 3: Dette er vor grund til glæde

129: Julebuddet til dem, der bygge

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk